OOST POST
SOERABAIJASCHE COURANT.

№ 95 ZESDE JAARGANG. 1858

PRIJS VAN INTEEKENING.

Per 6 maanden voor Soerabaya. . . . ƒ 7.50
„ „ „ „ Java. . . . . . „ 9.—
„ „ „ „ Buitenbezittingen. . „ 10.—
„ „ „ „ Nederland. . . . „ 12.—

De OOSTPOST verschijnt elken *Maandag* en *Donderdag*.

DONDERDAG 29 NOVEMBER.

PRIJS DER ADVERTENTIEN.

De prijs der ADVERTENTIEN is ƒ 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.

Advertentien met groote letter betalen dubbeld.

Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.

Bij deze courant behoort een bijvoegsel.

Bij eene beleefde herinnering aan de vernieuwing van het abonnement op dit blad over het eerste half-jaar 1859, voegen Redactie en Uitgevers volgaarne de verzekering dat zij hunne beste pogingen zullen aanwenden om hunne courant te doen vooruitgaan in belangrijkheid van inhoud en netheid van typographische uitvoering, ten opzigte van welke laatste zij het genoegen hebben mede te deelen, dat hunne drukkerij eerlang van eene geheel nieuwe letter zal zijn voorzien, welke bereids, volgens bij hun ontvangen tijding, aan hen uit Nederland is afgezonden.

Abonnementsgelden voor dit blad kunnen gestort worden:

Te Batavia bij de HH. G. Kolff & Co.
„ Samarang „ „ „ de Groot Kolff & Co
en te Soerabaya bij de uitgevers.

E. FUHRI & CO.

VOORUITGANG.

III.

Zeiden wij in ons vorig Nummer dat het een verblijdend verschijnsel te noemen is wanneer er op het veld der beoefening van kunsten en wetenschappen in onze koloniën in de laatste jaren veel vooruitgang valt optemerken, noemden wij van die vooruitgang eenige voorbeelden op, het zij verre van ons dat wij willen geacht worden de meening te zijn toegedaan dat er op het wetenschappelijk gebied alles is tot stand gebragt wat had kunnen daargesteld worden.

Neen, op het gebied der kunsten en wetenschappen had in Nederlandsch Indie nog oneindig meer kunnen worden verrigt; en vraagt men ons naar ons gevoelen omtrent de oorzaken waaraan de vertraging is toeteschrijven, gaarne willen wij onbewimpeld onze meening daaromtrent te kennen geven.

Die oorzaak ligt daarin dat de Hooge Regering dezer gewesten op wetenschappelijk gebied te veel zelve wil verrigten, of duidelijker gesproken te weinig aan anderen te doen wil overlaten.

Herhalen wij ter verduidelijking van dit ons gevoelen nog eenmaal, hetgene wij vroeger in dit blad daaromtrent gezegd hebben.

Bij Gouvernements besluit van den 16den Junij 1857 is *het verbod tegen het geven van inzage, openbaarmaken en onder zich houden van tot de gouvernements archieven behoorende stukken, zonder daartoe uitdrukkelijk van gouvernementswege te zijn gemagtigd, en de bepaling van straffen op de overtreding van dit verbod,* van toepassing verklaard op degenen die van gouvernementswege met eenig onderzoek van wetenschappelijken aard belast worden, zoodat de mannen der wetenschap, in dienst van den lande, zullen moeten gedoogen dat al hunne boeken, papieren, kaarten, aanteekeningen en verzamelingen zullen worden beschouwd als het uitsluitend eigendom van den lande.

Dit besluit heeft in het vaderland afkeuring ondervonden. Wij bedoelen hier niet de organen der zoogenaamde koloniale oppositie, maar hebben een wetenschappelijk tijdschrift op het oog, dat zich hoogst zeldzaam met de beoordeeling van regeringshandelingen inlaat, *de Algemeene konst- en letterbode.*

Het is dan ook hoogst zeldzaam dat verbodsbepalingen en strafbedreigingen het gebied der wetenschappen betreden, en er moeten inderdaad in het oogloopende misbruiken hebben plaats gehad, om zoo danige verbodsbepalingen noodzakelijk te maken.

Het is eene onomstootelijke waarheid dat de staat een uitsluitend regt van eigendom heeft op alle stukken en bescheiden, behoorende tot de gouvernements-archieven, en dat het in het openbaar belang noodzakelijk is maatregelen te nemen tot handhaving van dat eigendomsregt, wanneer er, op eene steeds in ongepastheid toenemende wijze misbruik wordt gemaakt van openbaarmaking van zaken het bestuur betreffende.

Even waar is het dat het gouvernement het volste *regt* heeft om de mannen der wetenschap aan zijnen dienst te verbinden, onder zoodanige voorwaarden als hetzelve zal verkiezen.

Ongepaste openbaarmaking van gouvernementsarchieven, wij beämen het ten volle, kan zeer dikwijls aanleiding geven tot verstoring van openbare rust en orde, en daarvoor behoort vooral in 's Rijks koloniën ten strengste gewaakt te worden.

Maar op het gebied der wetenschappen kan slechts hoogst zeldzaam verstoring van rust en orde, door openbaarmaking, plaats hebben. Wij kunnen ons zulks alleenlijk voorstellen in gevallen van verregaande kwade trouw en arglist, waartegen wel strafbepalingen kunnen worden uitgevaardigd, maar waartegen geen verbod zal helpen. Naar ons bescheiden oordeel zal het geval, dat een wetenschappelijk man zich zoodanig vergrijpt, dat hij het hem opgedragen onderzoek misbruikt, door het als middel van rustverstoring te bezigen, wel hoogst zeldzaam voorkomen, en zoude hij bovendien alsdan oneindig zwaardere straffen verdienen dan die welke het gouvernementsbesluit oplegt.

Het Gouvernement zich, onder de bovenvermelde voorwaarden, onderzoekingen van wetenschappelijken aard hebbende voorbehouden, vloeit daaruit, onzes inziens, van zelve voort, dat mannen, die om geene andere reden dan de liefde tot de wetenschap, zich aan alle de moeiten en gevaren, welke wetenschappelijke onderzoekingen in den Indischen archipel in de meeste gevallen vergezellen, willen blootstellen, voor den vervolge zeer weinig zullen kunnen rekenen op de ondersteuning en medewerking der Regering, en de vruchten der wetenschap in deze gewesten meer en meer zullen aangemerkt worden als eene nieuwe soort van burgerlijke vruchten eener *zaak* (in regtskundigen zin) dan als het eigendom der wereld.

Ons gevoelen over het Gouvernementsbesluit van 13 Januarij 1854 blijf nog steeds hetzelfde, en wij aarzelen hier geenszins te verklaren dat de ondervinding ons geleerd heeft, dat wij ons niet bedrogen hebben in de vreze die wij destijds koesterden, dat die wettelijke bepalingen de openbaarmaking van zeer vele mededeelingen op wetenschappelijk terrein onmogelijk maken, tenzij men den weg wil inslaan om zich daarvan ter sluik meester te maken, of in het blinde te schermen met zijdelingsche opgaven, waarvan men de bronnen niet vermag mede te deelen, zonder de mededeelers aan de straf der wet bloottestellen. Deze weg te bewandelen achten *wij* althans voor de journalistiek vernederend, en zoo zal, naar wij vertrouwen, ook de denkwijze zijn van allen

HET HOTEL ZONDER NAAM.

Eene Verborgenheid uit de Fransche Hoofdstad.

Door Ger. Joh. van Buuren. — Naar het Fransch van Pitre-Chevalier.

Het laatste biljet van 1000 francs.

Graaf Ambrosio B.... dien ik bijzonder goed gekend heb, was een der rijkste, edelste en voornaamste heeren van Rome. Even, als zoo vele jonge Italianen, in eene zamenzwering tegen Oostenrijk gewikkeld, bleef hem slechts, door eene overhaaste vlugt, het middel over om zich aan de uitvoering van het vonnis te onttrekken, dat zijne goederen verbeurd verklaarde en hem tot de gevangennissen van Spielberg veroordeelde.

Hij had, op het voorbeeld van alle voortvlugtigen, in Frankrijk een toevlugtsoord gezocht, en thans bewoonde hij Parijs, met de gravin Theresia, zijne gemalin, en twee zeer jeugdige kinderen.

In alles een voornaam heer zijnde en vast besloten, om nooit, zelfs in het geringste niet, terug te treden, had graaf Ambrosio zich om zijnen ondergang in het minst niet bekommerd, en de oogen voor de toekomst gesloten, om in Parijs, zoo niet het schitterende en prachtige leven vol te houden, dat hij steeds in Rome geleid had, dan toch een gemakkelijk (comfortable) leven, dat aan zijnen rang paste, een vooroordeel, dat onvergeefelijk is, vooral in het hoofd eens gezins.

Zijne jeugdige, meer nadenkende gemalin, had alle ijdelheid aan het belang harer kinderen ten offer gebragt, maar nooit had zij de goedkeuring van haren gemaal kunnen verwerven; deze toch had haar eens, op de aanmerkingen, die zij zich veroorloofd had te maken, deze woeste en wanhopige woorden te gemoet gevoerd: Graaf Ambrosio zal zich voor het hoofd schieten, zoodra de dag komt, waarop hij niet meer zal kunnen leven, gelijk het hem betaamt.

De ongelukkige vrouw had dan dit droevige vooruitzigt steeds voor oogen. En dien dag ziende naderen, van opoffering tot opoffering gaande, beschermde zij te vergeefs de hoe langer hoe kleiner wordende som, hun eenigst vermogen, tegen de verkwisting van haren gemaal.

Verbeeldt u, indien het mogelijk is, de stomme angst in dien verschrikkelijken strijd: de strijd eener moeder, die het brood harer kinderen bespaart, en de strijd eener echtgenoote, die de dagen van haren echtvriend poogt te verlengen; berekent in uwe verbeelding de nagels aan zulk een kruis en gij zult het tooneel begrijpen, waarmede dit treurspel een aanvang neemt.

Het was een heerlijke avond in den jongsten herfst. De gravin zat voor het venster harer kamer op den hoek der straat Louis-le Grand en van de Boulevard des Italiens. Hare beide kinderen, Paolo en Maria, speelden vrolijk op het balkon, vanwaar zij de prachtige rijtuigen en de vele wandelaars konden zien. Terwijl zij opgetogen van vreugde juichten bij het zien van dit Parijsche panorama, zag de jonge vrouw, met door tranen bevochtigde oogen, eenige papieren in, die men haar had ter hand gesteld, en die zij werktuigelijk geopend hield. Deze papieren waren de nota's van den eigenaar van het hôtel en van een twintigtal schuldeischers. De gravin had die allen voldaan en de edele vrouw beweende eene som gelds, die zij voorheen den armen zou toegeworpen hebben.

— Mama! zeide Paolo, op het hooren slaken van een zucht, mama, wat scheelt er toch aan?

— Weent gij, lieve mama? voegde het schoone meisje er, bij terwijl zij zich in de armen harer moeder wierp.

— Neen, lieve kinderen, neen! antwoordde de gravin, die een opgekomen snik in haren boezem smoorde. Ik denk aan het groote verdriet, dat ik gevoelen zoude, indien u een ongeluk overkwam, mijne lieven.

— Wij een ongeluk krijgen! riep Paolo dadelijk uit, maar! o ja, bij voorbeeld! Is dat mogelijk?

En hij begon vrolijk om de fauteuil zijner moeder heen te springen, die bij zooveel veiligheid scheen te glimlagchen!....

— Gij weet niet wat gij doen moet om geen verdriet meer te hebben, mama? vroeg Maria, terwijl zij, zoo ijverig als haar mogelijk was, de gravin naar het balkon poogde te trekken.

— Welnu!

— Gij moet even als wij naar die schoongekleede dames en die prachtige rijtuigen zien!

— Wel zeker, wel zeker, ging Paolo voort. Kijk! daar

die zich ten taak hebben gesteld om de vermeerdering der kennis van land en volk in périodieke geschriften bevorderlijk te zijn.

Monopolie van mededeelingen op staatkundig terrein moge voorzigtig, ja zelfs onder den exceptionelen Regeringsvorm dezer gewesten, gebiedend noodzakelijk zijn, op het gebied der wetenschappen is alle monopolie verderfelijk voor den zedelijken vooruitgang, waar naar het streven van iedere verlichte regeringsvorm steeds behoort gerigt te zijn.

Om het misbruik mag het gebruik niet geweerd worden. Alle verduistering of onbescheidenheid, die door het algemeen belang wordt gewraakt, is strafbaar, maar men onderscheide naauwkeuriglijk het belang van wetenschap, geschiedenis en letterkunde van dat eener gematigd vrijzinnige staatkunde. Er zijn omstandigheden waarin, deze laatste geheimhouding en monopolie noodzakelijk kan maken, schoon die omstandigheden dan ook tot de zeldzaamheden behooren, maar de eerstgenoemden zijn te zeer verheven boven de drijfveren der menschelijke hartstogten dan dat het stelsel van monopolie en geheimhouding daarop immer in billijkheid kan worden toegepast, zonder de regten te kort te doen, welke het algemeen op de vruchten van den geest toekomen.

Redactie.

OFFICIEEL GEDEELTE.

JAVASCHE COURANT,
van den 24sten *November* 1858. N°. 94.

Civiel Departement.

BENOEMD:

Tot advocaten en procureurs bij den raad van justitie te Soerabaya, de advocaat en procureur bij het hooggeregtshof van Nederlandsch-Indie mr. C. G. de Beus en de advocaat en procureur bij den raad van justitie te Samarang mr. F. Ch. Fievez.

Tot advocaat en procureur bij den raad van justitie te Padang (Sumatras Westkust), mr. A. T. Wichers.

Tot tweeden onderwijzer aan de kweekschool van inlandsche onderwijzers te Soerakarta, T. A. F. van der Valk, onlangs uit Nederland, aangekomen.

GESTELD:

Ter beschikking van den algemeenen secretaris, de ambtenaar der eerste klasse voor de dienst in Nederlandsch-Indie mr. H. D. Levijssohn Norman, onlangs uit Nederland aangekomen.

INGETROKKEN:

De aan den particulieren geneesheer G. A. Magnin verleende admissie tot uitoefening der genees-en heelkundige praktijk te Modjokerto (Soerabaija).

MAGTIGING VERLEEND:

Tot de uitreiking aan den particulieren geneesheer G. A. Magnin, eener akte van toelating tot uitoefening der genees- en heelkundige praktijk te Bodjonegoro, residentie Rembang.

Tot de uitreiking aan den geëxamineerden tandheelmeester A. Carter, eener akte van toelating tot uitoefening der tandheelkunde in Nederlandsch-Indie.

Marine Departement.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, de eerste teekenaar bij de fabriek voor de marine en het stoomwezen te Soerabaija, W. E. van Kervel.

Op Zaturdag, den 4den December aanstaande, zal publiek te Soerabaija, onder des gouvernements nadere goedkeuring, ten verkoop worden aangeboden, de voor de dienst afgekeurde schoenerbrik *Banda* met masten en verdere rondhouten, staand en loopend tuig, een paar oude tenten, twee zware ankers met ijzeren kabelkettingen, een stopketting, een kombuis met toebehooren, vier ijzeren sloep davids, een metalen klok, twee katblokken, een oud Europeesch kabeltouw, benevens twee sloepen, terwijl de afgekeurde en tot dien bodem behoorende inventarisgoederen, mede, doch zonder reserve, bij die gelegenheid zullen worden verkocht.

(*Voor het land.*) De ondergeteekende Resident van Soerabaija maakt bij deze bekend, dat naar aanleiding van 's gouvernements besluit dd. 16 dezer No. 26, de pacht van het regt tot het slagten van rundvee en buffels in de Residentie Probolingo over 1859, door den Resident van dat gewest op nieuw zal worden opgeveild te Soerabaija, op Maandag den 13den December a. s. des morgens ten 9 ure precies, in den dalem van den Regent.

SOERABAYA, *De Resident voornoemd,*
16 *November* 1858. bij afwezigheid,
(41) *De Assistent Resident,*
J. J. MODDERMAN.

VERTREK VAN DE LAND-MAIL

VAN SOERABAYA.

In de maand December op Zaturdag den 4den en Maandag den 20sten.

VENDU-DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Dingsdag den 30sten November 1858.

Voor de woning van den heer Boeken te Toendjoengan van meubelaire goederen, en uitbesteding ten kantore van den heer Resident alhier.

Op Woensdag den 1sten December 1858.

Voor de toko van den heer Kingdom te Kaliemaas van diverse toko goederen.

Op Donderdag den 2den December 1858.

Voor de toko van de heeren Gebroeders Kooken in de stad van diverse toko goederen.

ADVERTENTIEN.

HUWELIJKEN.

Getrouwd.

J. Z. VAN DEN BERG.
MET.
P. V. DEKENS.

SOERABAYA,
27 *November* 1858. (2251)

GEBOORTEN.

Voorspoedig bevallen van eenen *ZOON*, JOHANNA DOROTHEA BOEDRIE, geliefde echtgenoote van
SOERABAYA, C. J. PIETERS.
25 *November* 1858. (1209)

Bevallen van een' welgeschapen *ZOON*, vrouwe M. S. L. TER BRAAK, geboren *Mentel.*
PASOEROEAN, 18 *November* 1858.

Vrienden en bekenden worden verzocht deze als eene bijzondere kennisgave aan te nemen. (1231)

Den 27sten November jl. beviel te *Samarang*, van eene *DOCHTER*, A. E. R. DAENDELS, echtgenoote van
(1233) MR. P. J. ROOSEGAARDE BISSCHOP.

STERFGEVALLEN.

Heden ontvingen wij de treurige tijding dat onze veelgeliefde vader en behuwdvader, de Heer P. BOEKEN, op den 27sten September, ll. in den ouderdom van c. 66 jaren te *Amsterdam* is overleden.

SOERABAYA, H. BOEKEN.
24 *November* 1858. A. A. BOEKEN.
(1198) *Batten.*

Heden overleed ons geliefd *DOCHTERTJE*, MARGATHOEN ELIZE ENGLINA oud 8 maanden.

SOERABAIJA, S. A. THOMAS.
25 *November* 1858. L. THOMAS.
(1219) *Schalk.*

VENDUTIE WEGENS VERTREK.

Op Dingsdag den 30ste November a. s.

Ten huize van den WelEdelen Heer BOEKEN te *Toendjoengan.*

DOOR
D. D. VAN BOECKHOLTZ.

Van WEL ONDERHOUDENE BATAVIASCHE EN ANDERE MEUBELEN, YZEREN LEDIKANTEN, LAMPEN, CRISTAL en GLASWERK, TWEE SPANNEN GOEDGEDRESSEERDE MACASSAARSCHE WAGENPAARDEN, TUIGEN, een zeer net bewerkte VIS A VIS, enz. (1189)

ADVERTENTIE.

De geännonceerde vendutie wegens uitverkoop van goederen, welke den 23sten November a. s. bij J. IJ. KINGDOM zoude plaats hebben, is uitgesteld, en alsnu bepaald op *Woensdag den 1sten December a. s.* (1137)

VENDUTIE.

Op Vrijdag den 3den December a. s.

In de pakhuizen van de ondergeteekenden, aan de *Kalimaas.*

Van AFGESLOOPT BLADKOPER, MOLUKSCHE TAFELBLADEN, KAIJOE BOEKO, EBBENHOUT en EEN PARTIJ BALKEN en PLANKEN, MENIER, KATJANG OLIJ, KOFFIJ, WATERWIELAS, IJZERENKRAAN en KAR, SUIKERBAK, BASCULES met GEWIGTEN, PLAT-VIERKANT-ROND-HOEPEL en SPIJKER-IJZER in kavelingen, AARDEWERK als TAFELSERVIESEN, enz. en hetgeen verder zal worden te voorschijn gebragt.

SOERABAYA, **ADAM & CO.**
24 *November* 1858. (1200)

Op de vendutie van *Vrijdag den 3den December a. s.*, in de pakhuizen van de Heeren ADAM & Co, aan de *Kaliemaas*, zal mede ten 10 uur, worden verkocht:

De Nederl. Ind. schoener **FEARNOT**, gemeten 21½ last, ladende 28 koijangs, met complete inventaris en in goede conditie om dadelijk te vertrekken, blijvende tevens uit de hand te koop.

SOERABAYA, 24 *November* 1858. (1201)

Nog zal op de vendutie van *Vrijdag den 3den December a. s.*, in de pakhuizen van de ondergeteekenden aan de *Kaliemaas*, ten 10 ure, worden verkocht:

TIEN AANDEELEN IN HET SOERABAYASCHE PRAAUWEN-VEER.

SOERABAYA, **ADAM & CO.**
24 *November* 1858. (1202)

JAPAN.

De op de laatstgehoudene Vendutie onverkocht gebleven zijnde

JAPANSCH PORCELEINEN KOPJES.
Id. VERLAKTE PRESENTEERBLADEN
200 STUKS ZIJDEN JAPONNEN, en
200 Id. CRÊPE SCHAWLTJES.

---

is juist zulk eene groote, fraai geschilderde caleche, net als die waarin Papa gedurig met ons reed, toen wij nog in Rome woonden....

Juist toen deze woorden het moederhart doorvlijmden, ging de kamerdeur open en graaf Ambrosio verscheen. Als om strijd liepen zijne kinderen hem te gemoet om hem te omhelzen, terwijl de gravin, hare oogen schielijk afwisschende, haren gemaal met een schijnbaar vrolijk gelaat ontving.

Deze kuste haar met eene gedwongen galanterie de hand, zette zich naast haar neder en nam toen den kleinen Paolo op zijn knie̊n.

Noch zijn ongeluk, noch zijne ballingschap hadden de geheime voorliefde van Ambrosio voor dit kind kunnen doen verminderen; in zijnen zoon zag hij de hoop van zijn geslacht en van zijnen naam, alsof die voor de eeuwigheid bestemd waren. Die noodlottige tegenstrijdigheid trof levendig de jonge vrouw; met een droevig oog beschouwde zij de prachtige kleederen van haren gemaal, de kostbare juweelen, die zijne vingeren versierden, die vrolijke lach op zijn onveranderlijk gelaat, en het was haar net als of eene inwendige stem tot haar zeide: Die lach, die juweelen en die kleederen zullen de laatste zijn; niettegenstaande al hare pogingen om hare tranen te weêrhouden, begonnen die op nieuw in ruime mate te vloeijen.

De graaf zag om en beefde gelijk iemand, dien men des nachts plotseling wekt.

— Theresia, zie mij eens aan! zeide hij op doffen toon. En met eene voorzorg, die de gravin deed sidderen, voegde hij er, zich tot zijne kinderen wendende, bij: Komaan, vriendjes! verwijdert u en vermaakt u wat in de zaal.

De kinderen wierpen een beschroomden blik op hunne moeder en gehoorzaamden zonder tegenspreken aan het hun gegeven bevel. De graaf deed de deur achter hen digt en kwam toen met over elkander geslagen armen bij de graf tin terug. De ongelukkige vrouw begreep, dat het noodlottige oogenblik daar was. Haar bloed stroomde naar haar hart terug; zij was op het punt van in zwijm te vallen en zij smeekte God om haar te laten sterven. Maar de graaf, haar door een vasten handdruk in het leven terug roepende, zeide, op een kalmen en ijskouden toon:

— Theresia, geef mij den sleutel van uwe secretaire.

Met een vielen zijne oogen op het doosje, waarin de gravin gewoon was dien sleutel te bergen.

De arme vrouw begreep, dat de daad weldra volgen zoude en vergetende, dat hare ontroering meer te kennen gaf, dan eene bekentenis, greep zij stuiptrekkend den arm van haren gemaal.

— Wacht Ambrosio!.... riep zij uit.

En met eene voegde zij er bij, op een toon, die te vergeefs poogde onverschillig te schijnen:

— De sleutel is niet in die doos, beste vriend!

— Waar is hij dan?

— Ik weet het niet, ik zal hem u geven,.... maar.... morgen....

Een bittere glimlach vertoonde zich op de lippen des graven en een kleinen dolk van de schoorsteen nemende, opende hij het doosje met geweld.

— Ongelukkig kind, sprak hij tot Theresia, gij verstaat de kunst van veinzen niet!

Hij nam den sleutel en opende de secretaire.

De gravin bleef in haren armstoel zitten, slechts de kracht overig houdende om haren man met de oogen te volgen. De bewerking was even kort als verschrikkelijk. De hand van den graaf taste in het geheim van leven of dood. Hij vond in eene lade een bankbiljet van duizend francs. De alleên was den romeinschen edelman nog overgebleven van een vermogen van verscheidene millioenen. Hij stak dit biljet bij zich, dat nog slechts eenige dagen levens vertegenwoordigde en keerde zich toen met een ernstig gelaat naar de gravin. Zij zagen elkander aan en drukten elkander de hand, zonder een enkel woord te uiten. Gedurende vijf minuten hoorde men niets in die kamer, dan het onstuimig gewoel op de boulevard, toen eene kinderstem het uitwerksel van dit tooneel voltooide door te vragen:

— Pa! mogen wij weer binnen komen?

Het antwoord werd niet afgewacht; de beide kinderen waren reeds in de kamer. Spoedig sloot de graaf de secretaire; Paolo zag vol angst naar zijn vader en Maria slaakte eenen gil op het zien van hare in zwijm gevallen moeder...

(*Wordt vervolgd*).

zullen op *Woensdag den 8sten* en het overblijvende op *Zaturdag den 11den December e. k.*, zonder reserve in vendutie opgeruimd worden.

(1227) KARTHAUS & MELCHERS.

VENDUTIE WEGENS VERTREK.

Op Donderdag den 9den December a. s.

BIJ J. Y. KINGDOM

DOOR

D. D. VAN BOECKHOLTZ.

Van diverse HUISRAAD, EEN HAND CHAIS met PAARD en TUIG, enz. (1138)

VENDUTIE.

Op de vendutie van den 10den December a. s.

BIJ D. D. VAN BOECKHOLTZ.

Zullen worden verkocht DRIE DIAMANTEN RINGEN, waarvan één ter zwaarte van ruim *tien karaten.* (1228)

VENDUTIE WEGENS VERTREK.

Op Woensdag den 15den December a. s.,

ten huize van den WelEdelen Heer P. BEETS te *Genteng.*

DOOR

D. D. VAN BOECKHOLTZ.

Van een wel onderhouden INBOEDEL, bestaande uit: een stel van TWEE MAHONIJHOUTEN BANKEN met 12 STOELEN, VOLTAIRES, LEDIKANTEN, KLEERKASTEN, WASCHTAFELS, STOELEN, TAFELS, SPEELTAFELS, HANG en TAFELLAMPEN, SPIEGELS, SCHILDERIJEN, ZILVER en PLEETWERK, CRISTAL en GLASWERK, EET en THEESERVIEZEN, KEUKENGEREEDSCHAP, eenige WAPENS, EEN PALANKIJN, EEN MIJLORD, EEN REISWAGEN, TWEE SPANNEN goedgedresseerde overwalsche WAGENPAARDEN, TUIGEN, ZADELS, ens. ens. (1194)

VENDUTIE.

Op eenen nader te bepalen dag

VOOR DE TOKO

VAN

MARTENS & Co.

Meerendeels wegens opruiming zonder reserve.

Van **zijden parasols, waaijers, chineesche zijde, gemaakte heeren hemden, gordijngoed, zakdoeken handschoenen, kinderkousen** en **sokken, bloemen, barêges, gehaakte kanten, presentkoppen, tricotpantalons, parapluien, vruchten op brandewijn, eetserviezen, glazen, Paulliac Medoc, snuif, broekenstoffen, kurkentrekkers, scheepslantarens, stroohoeden, potlooden, klederborstels, schoentjes** en **laarsjes, mecanique cols, gendies, witte** en **geele zeep, theeserviezen, zwarte** en **witte broeksknoopen, saijet** in doozen, **scheepslampjes, sla-olij,** een bijna nieuw **handwagentje,** twee **bimanesche wagenpaarden,** *(isabellen)* en hetgene verder te voorschijn zal worden gebragt. (1207)

VERKOOP VAN EEN SCHIP.

Na afloop der Vendutie bij den deurwaarder MOOIJAART, omstreeks tien ure des morgens, zal op *Donderdag den 16den December a s.*, in het vendulocaal van D. D. VAN BOECKHOLTZ, voor rekening van belanghebbenden worden verkocht:

De Nederlandsche bark **ADOLF VAN NASSAU**, Kapitein J. MEESTER, groot 411 gemeten tonnen, zoo als dezelve alhier ter reede is liggende, met deszelfs MASTEN, RAA'S, STAAND WAND, enz., en verders de *Inventaris*, welke nader zal omschreven worden.

Nadere informatien bij

De Agenten,

(1216) **SCHIMMELPENNINCK & CO.**

VENDUTIE WEGENS VERTREK,

Op Dingsdag den 28sten December a. s.

Ten huize van den WelEdelGestr. Heer P. J. DUMOULIN.

DOOR

E. FUHRI & CO.

Van Mahonij- Sono-kembang- Ambonhouten en andere *Meubelen*, als *Tafels, Stoelen, Kasten, Banken, Wip-* en *Luijaardstoelen, Knapen, Consoles, Bufet* en *Eetenstafels*, van 24 personen eene *Voltaire Kroon-Hang- staande* en *Muurlampen, Toiletspiegels*, houten en ijzeren *Ledikanten, Spiegels, Schilderijen Klokken* en *Pendules*, Porceleinen en andere *Etagere voorwerpen*, eene welluidende *Pianino*, voor dit klimaat vervaardigd, eene *Pinno*, eene welluidende *Viool, Vloerkleeden* en *Alcatieven*, Porceleinen *Eetserviesen* voor 12 en 24 personen, *Theeservies, Glas* en *Kristalwerk, Geweren*, en een paar prachtige *Pistolen* in doos, eene partij *Zilverwerk* enz., enz.

Voorts eene elegante *Victoria Vis à Vis*, een *Palankijn*, een span *Bruine Sandelhout* en een span *Isabellen Makassaarsche wagen paarden een overwalsch rijpaard, Engelsche Wagentuigen*, met pleet, eene groote collectie *Bloemen* in potten en hetgeen verder te voorschijn zal worden gebragt. (1188)

VERTREK VAN SCHEPEN.

PASSAGE POUR LA FRANCE.

Le *Trois mâts Français* de première classe et fin voilier, **LE PROPHETE**, capitaine GUERIN, partira pour *Nantes* dans les premiers jours de Décembre fixe.

Ce navire prendra quelques passagers, qui seront parfaitement traités.

(1195) S'addresser aux agents

FRASER EATON & CO.

Met het extra snelzeilend en voor den overvoer van passagiers behoorlijk uitgerust Nederl. schip **HENRIETTE GERARDINA SUSANNA**, Kapitein A. SISSINGH, wordt passage naar *Nederland* aangeboden.

Dit schip is voorzien van alle gemakken, die men aan boord verlangen kan, en vertrekt tegen de tweede helft der aanstaande maand van PROBOLINGO direkt.

Voor nadere informatien vervoege men zich bij

De Agenten,

(1217) FRASER EATON & CO.

NED. SCHIP NIEUW HOLLAND.

KAPITEIN L. TUK.

Met dezen welbekenden bodem wordt passage naar Nederland aangeboden.

De ruime inrigtingen, welke dit schip bezit, bevelen hetzelve bijzonder aan. Het is verder voorzien van eene badkamer en alle andere kleine gemakken, welke men aan boord verlangen kan, voert eenen geëxamineerden scheepsdoctor, en zal in de laatste helft der maand December naar Nederland vertrekken.

Voor nadere informatie gelieve men zich te wenden tot den gezagvoerder te Passoeroean, en alhier, te BATAVIA en SAMARANG tot

De Agenten,

(1214) B. KOPERSMIT & CO.

Het Agentschap der Javasche Bank alhier brengt ter kennisse van den handel en het algemeen, dat de rentestand bij de Bank en hare Agentschappen van af heden is bepaald als volgt:

Rente van particuliere Acceptatiën	op 7½ %	's jaars.
„ „ Vendu acceptatiën van de buitenbezittingen van Java en Madura	„ 9	„ „
„ „ Vendu-acceptatiën van Batavia Samarang en Soerabaija	„ 7½	„ „
„ Beleeningen	„ 7½	„ „
„ „ wegens voorschotten op specie	„ 7½	„ „

Het Agentschap voornoemd

SOERABAYA, Namens hetzelve

den 29 November 1858. *De Agent*,

(1220 VAN NOORD BORSKI.

Crediteuren van den ondergeteekende worden verzocht hunne pretensien vóór den 15den December e. k. in te dienen.

J. VREEDE.

(1196) *Java Hotel.*

IEMAND, Nederlander van geboorte, ZEEMAN van beroep, wenschte zich bij eene landelijke onderneming geplaatst te zien, zoodanig dat daaraan tevens opleiding tot Administrateur verbonden was.

Adres letter A bij de Heeren L. W. VAN DER ZWAAN & Co., te Soerabaija. (1221)

Mr. C. G. DE BEUS, Advokaat en Procureur, heeft zijn kantoor gevestigd aan de *groote rivier* naast de toko van de Heeren GEBR. KOCKEN.

(1230)

In eene kostschool voor jonge Jufvrouwen, te Sourabaija, wordt gevraagd EENE JUFVROUW, die *hoofdzakelijk* de vereischten bezit om de Hollandsche taal, de beginselen der rekenkunde, en de handwerken te onderwijzen.

Adres L. B, bij de uitgevers van dit blad. (1224)

TE HUUR.

Tegen primo Januarij, EEN HUIS in de *Gatotlan*, thans bewoond door den Heer DE BRUIJN.

Te bevragen bij

(1226) W. RITTER.

TE HUUR.

EEN HUIS in de *Rozendoornlaan*, geschikt voor een klein logement.

Te bevragen, bij

(1199) J. JANSEN.

TE KOOP.

De Rekening van HIJPOLITHE LEOPOLD SMITH, werkzaam bij de Handelmaatschappij, groot ƒ 31, 40 Recepis.

(1108) GUSTAV BEHREND.

SINT NICOLAAS.

De ondergeteekende maakt het geëerde publiek bekend, dat hij op den 5den en 6den December aanstaande, zal voorzien zijn van een groot assortiment KINDER SPEELGOED, SUIKERWERK, BANKET, SINT NICOLAAS-GEBAK, ÉTAGÈRE en ANDERE VOORWERPEN geschikt voor dit feest; tegen zeer goedkoope prijzen.

(1213) **HAMMELBURG.**

237ste STAATS-LOTERIJ.

De trekkingen der 236ste STAATS-LOTERIJ *den 2den October* in Nederland geëindigd zijnde, worden de loten voor deze volgende 237ste STAATS-LOTERIJ per mail vermoedelijk *den 24sten October* uit Nederland verzonden, en zullen alzoo waarschijnlijk *den 8sten December* hier ontvangen worden, als wanneer deze dadelijk aan requiranten zullen worden verzonden.

De trekkingen dezer loterij zullen geschieden voor de eerste klasse 8, 9, 10 en 11 November.

„ „ tweede „ „ 22, 23, 24 en 25 „

„ „ derde „ „ 6, 7, 8 en 9 December.

„ „ vierde „ „ 20, 21, 22 en 23 „

en „ vijfde „ „ 3, 4, 5, 6, 11, 12, 13, 14, 18, 19, 20, 21, 25, 26, 27 en 28 Januarij, terwijl de 100 laatste nummers op Zaturdag den 29 Januarij zullen getrokken worden.

Geene verzending van loten kan plaats vinden zoo niet vooraf het geldswaardig bedrag ter onzer beschikking wordt gesteld.

SOERABAYA, E. FUHRI & CO.

27 October 1858. (1091)

HOUDERS VAN HET COGNOSSEMENT

OVER

D. S. N°. 1 en 2. TWEE KISTEN MEUBELEN, afgeladen te Amsterdam door DE LIEM, alhier aangebragt per het Nederlandsche schip **Johannes Albertus**, kapitein J. C. LONDT Hz, gelieven zich ten spoedigste bekend te maken bij

De Agenten,

(1229) B. J. VAN ECK & CO.

HOLLOWAY PILLEN EN ZALF,

BEHOOREN NIET TOT EENIGE BIJZONDERE OF UITSLUITENDE KLASSE VAN MEDICIJNEN.

Zij schijnen de fijnste geneeskundige eigenschappen van al de voornaamste geneesmiddelen in zich te bevatten Zoo schijnt de Zalf in gevallen van huidziekten niet slechts de uitwendige ontsteking tegen te gaan, maar ook door te dringen tot diep in het gestel waar het tot het laatste vonkje van het koortsvuur uitdooft, de bloedsomloop verlevendigt en de sappen zuivert, die het vleesch, de klieren en de huid doorloopen. In de meeste gevallen, zoo als men ons berigt, wordt de werking der Zalf verhoogd door de medewerking van eene naar gelang van omstandigheden te regelen dosis der Pillen.

Verkrijgbaar à Contant bij E. FUHRI & Co, te *Soerabaya*, tot de ondervolgende prijzen: (1151)

DOOZEN PILLEN van *f* 1 .— *f* 3.— en *f* 5.—

POTTEN ZALF . „ „ 1 .— „ 3.— en „ 5.—

LEES HIER!

Na aankomst van iedere stoomboot. **IJS**, à ⅓ gulden per pond, te bekomen bij den ondergeteekende in de *Overvaartstraat* (Tambangan Bibis).

(1232) **T. A. NIEUWENHUIJZEN.**

AMERIKAANSCHE

GOMELASTIEKE OVERSCHOENEN

à *f* 6.— het paar, bij

(1087) **E. FUHRI & CO.**

PER HET NEDERLANDSCHE SCHIP

HENRIETTE GERARDINA SUSANNA

ONTVANGEN BIJ HAMMELBURG,

PUIKE GRASBOTER EN GROOTE HAMMEN tegen zeer goedkoope prijzen. (1222)

WEDEROM ONTVANGEN

BILLARDLAKEN, 1ste kwaliteit.

(1223) bij **GEBR. VAN DELDEN.**

Dr. S. P. TOWNSEND'S.

COMPOUND FLUID EXTRACT OF SARSAPARILLA.

TUNKHANNOCK 27 *Maart* 1849.

Aan

Dr. S. P. TOWNSEND.

Waarde Heer!

Mijne vrouw was, wat hare gezondheid aanging, gedurende een twaalftal jaren immer achteruitgaande, en wel hoofdzakelijk door eene aandoening der longen, wijl de tering reeds zulke vorderingen gemaakt had dat zich reeds voor vier jaren geleden knobbeltjes vormden, eenen toestand die men tot heden als ongeneeslijk heeft uitgekreten.— Zij hoestte sterk en gedurende de drie laatste jaren was hare ademhaling zeer belemmerd.— Zij gaf groote hoeveelheden slijm op, die dikwijls met bloed waren vermengd.— Zoo heeft zij ook verscheidene zeer erge aanvallen gehad van longverbloedingen, de laatste van welke haar ettelijke weken aan het bed hield gekluisterd en bijna haren dood had ten gevolge gehad. Eindelijk zijn er gedurende de laatste twintig jaren geene twee achtereenvolgende weken voorbijgegaan zonder dat zij een aanval had van de vreesselijkste hoofdpijn die men zich denken kan.

Onder zoo vele kwalen spreekt het van zelf dat zij snel achteruitging. Zij vermagerde tot een geraamte, verzwakte, en ongetwijfeld was zij in het laatste tijdperk der tering. — Ongeloofelijk veel medicijnen had zij reeds genomen, doch niets had geholpen, zoodat ik eindelijk, als een laatste middel, tot u kwam en eene flesch van DR. S. P. TOWNSEND'S SARSAPARILLA kocht, hoewel ik meende dat ook dit geld zou zijn weggeworpen. — Daarin vergiste ik mij echter. — Mijne vrouw begon het te gebruiken en, eer zij nog eene flesch had leeggedronken, gevoelde zij zich reeds veel beter. In het geheel heeft zij thans zes fleschen gebruikt en hare gezondheid en krachten zijn teruggekeerd: zij hoest bijna niet meer en geeft genoegzaam niets meer op. Zij eet en rust goed en van hare hoofdpijnen heeft zij niets bespeurd van den oogenblik dat zij DR. S. P. TOWNSEND'S SARSAPARILLA begon te gebruiken.

Met eerbied de uwe.

(w. g.) ALFRED HINE.

Verkrijgbaar à Contant bij FUHRI & Co, de flesch à *f* 10.— rec. (1150)

ASSCHENBERGH & CO, in liq.

BLIJVEN VOORTDUREND

UITVERKOOPEN

à CONTANT

TEGEN ZEER LAGE PRIJZEN

DE NOG AANWEZIGE

TOKO-GOEDEREN

BESTAANDE UIT;

MODEWAREN-, PROVISIEN-, DRANKEN-, LAMPEN-, PLEETWERKEN-, ARTICLES DE LUXE als: ETAGÈRE-VOORWERPEN, LEDEREN en DAMES REIS-NÉCESSAIRES, NAAIDOZEN, DIAMANT-GOUD en ZILVERWERKEN, als: GARNITURES, ARMBANDEN, BROCHES, RINGEN, LORGNETTEN, SNUIFDOZEN, PORTE MONNAIES, HEMDSKNOOPJES, enz., enz.

MODEWAREN. MANTILLES, BLOEMEN, BARÈGE SHAWLS, DAMES HOEDEN, JACONETTEN ORGANDI, BARÈGE en TULLE JAPONNEN, KANTEN en NEIGE KRAGEN, MOUWEN enz. enz. ZIJDEN PARASOLS *f* 3.— en *f* 4.—

Alles tot nog Verlaagde Prijzen.

Dranken van bekende en puike merken,

Rudesheimer Cabinet . .		*f* 26.—	per dozijn.
Rudesheimer Berg	½ fl.	„ 20.—	„
Hattenheimer . . .	½ „	„ 20.—	„
Hinterhauser . . .	¼ „	„ 18.—	„
Hochheimer . . .	¼ „	„ 12.—	„
Clos de Vougeot. . . .		„ 26.—	„
Veuve Margaux . . .		„ 18.—	„
Mucas Lunel		„ 20.—	„
Champagne Jacqueson. .		„ 28.—	„
Gold Cherrij . .	$^{12}/_{2}$ fl.	„ 8.—	„
Cherrij Cordial . .	$^{24}/_{2}$ „	„ 18.—	„
Portwijn		„ 26.—	„
Madera . . . . []	fl. $^{24}/_{2}$	„ 24.—	„
Idem 1e soort		„ 28.—	„
Likeuren geassorteerd .		„ 18.—	„
Kersen op Brandewijn .		„ 20.—	„
Fransche Siropen geassorteerd		„ 15.—	„
Witte en Fransche Brandewijn		„ 14.—	„
Cognac		„ 15.—	„
Bier Bijas		„ 5.—	„
Allsops Pale Ale. . . .		„ 8½.	„
Genever		„ 12.—	per kelder.
Fransche Wijn azijn . .		„ 6.—	per dozijn.

Provisien van *Alberdingk Thijm en Nieuwenhuizen* per blik . . . . *f* 1·75.

Fransche Getruffeerde blikken diversen

Meel in blik . . . . *f* 5.—

Idem Amerikaansch in vaten . . . „ 28.—

Lampen. Moderateur, Bronzen en Porceleinen van *f* 30 tot *f* 50 't paar.

Engelsche staande Lampen . . „ 60 „

Piano Lampen . . . . „ 80 „

Pleetwerken. Silvermonted Plate Thee en Koffij Serviezen, van *f* 30 tct *f* 50.—

Bouilloirs . . . . „ 15.—

Olie en Azijn, en Zuurzetjes. „ 8 à 16.—

Lepels en Vorken . . . . . „ 6. per doz.

Glaswerken. Bier en Water Glazen, *f* 5½ „

Wijnglazen . . . . „ 3½. „

Bitterglazen. . . . . „ 2½ „

Vingerglazen. . . . . „ 5. „

Diversen. Hagel *f* 6.— Meubelvernis „ 2 per kruik.— Alcohol *f* 10 per dozijn. Gendies *f* 2. Koetsiershoeden *f* 6.— Stroohoeden *f* 4.— Waarlooze stukken van wit porceleinen Serviezen. Speelkaarten per doz. *f* 3.— Idem gouden rand *f* 5.— Percussions *f* 2 per mille.— Europesche IJzeren kinder Ledikanten *f* 30. (1218)

LORGNON LONGUE-VUE

DIT:

LONGUE-VUE NAPOLEON III.

VERKRIJGBAAR bij

(865) E. FUHRI & CO.

BOEK- EN KANTOORHANDEL

E. FUHRI & CO

PAS ONTVANGEN:

Eene groote factuur FRANSCHE KANTOORBOEKEN met en zonder koper beslag, als *Memorie al, Journal, Grand Livre, Compte Courant, Livre de factures* en andere *Blanco Boeken* in velerlei formaten (1182)

KANTOOR-ALMANAK VOOR 1859

OPGEPLAKT. à . . . . . . *f* 1.—

ONOPGEPLAKT. „ . . . . . „ 60,—

à contant bij

(1159) E. FUHRI & CO

WISSELS OP NEDERLAND

(1203) Bij B. KOPERSMIT & CO.

BOEKHANDEL E. FUHRI & CO.

Almanach Comique . . 1859. *f* 2.—

Id. Prophétique. . „ . „ 2.—

Id. d'Illustrations modernes. „ 2.—

(1210)

GERAFFINEERDE SUIKER

IN

mandjes van kwart picols.

(1208) **GEBR. VAN DELDEN.**

REGENJASSEN

(1211) Bij KARTHAUS & MELCHERS.

WISSELS OP NEDERLAND EN LONDEN.

(1215) Bij W. MATHIEU & CO.

JAVA.

Batavia. In ons nummer van 20 dezer, is gemeld, dat, als maatregelen van voorzorg, drie compagnien infanterie naar Pamanoekan waren gezonden, tot onderdrukking van onrustige bewegingen onder de bevolking in Indramaijoe.

Wij kunnen thans mededeelen, dat de sedert omtrent deze zaak bij de Regering ontvangen berigten, van zeer geruststellenden aard zijn, en het vermoeden wettigen, dat de eerste tijdingen niet vrij van overdrijving zijn geweest.

Het is dan ook, tot nog toe, gelukkig niet noodig geweest tot strenge maatregelen over te gaan en, zonder onvoorziene bijkomende omstandigheden, zal dit ook wel niet noodig worden.

Java Court.

Na de aanstelling door het Nederlandsch Indische gouvernement van een nieuwen sulthan van Lingga, Riouw en onderhoorigheden, weigerde de Panglima besar van het landschap Reteh, ten Zuid-Oosten van Indragiri gelegen, zich aan den nieuw benoemden sulthan te onderwerpen, niettegenstaande de inheemsche bevolking van dat landschap niets liever wenschte, dan zich aan dien vorst aan te sluiten en in vrede te leven.

Zij werd door Panglima en zijne aanhanders (meest allen gewezen zeeroovers en ander slecht volk) gedwongen om gemeene zaak met hen te maken. en aan versterkingen te werken, ten koste der bearbeiding hunner ladangs.

Zoowel het belang der vorsten van Lingga en Riouw als de waardigheid van het Nederlandsch Indisch gouvernement vorderden, deszelfs getrouwe vasallen te beschermen en paal en perk te stellen aan de aanmatiging en het verzet dezer vreemde indringers.

Door allerlei uitvlugten trachtte de Panglima steeds eene bepaalde verklaring zijner voornemens, en eene ontmoeting met de zendelingen van het bestuur te ontwijken. Nadat eene laatste poging, om hem op eene minnelijke wijze tot het besef zijner verpligtingen te brengen, zonder gevolg was gebleven, en toen hij steeds voortging zich te versterken, werd tot eene expeditie besloten, welke, volgens de onlangs van Riouw ontvangene voorloopige berigten, met eenen gunstigen uitslag is bekroond.

Dezelve bestond uit Z. M. stoomschip *Soembing*, commandant, luitenant-ter-zee 1ste klasse A. J. Kroeff en Z. M. schoenerbrik *Padang*, benevens een 25tal militairen, uit het garnizoen te Riouw, onder den 1sten luitenant M. N. Driessen.

Niettegenstaande de ongunstige gesteldheid van het terrein, aanhoudend slecht weder en eene hardnekkige verdediging zijn, den 7den November, de versterkingen van den Panglima stormenderhand ingenomen, waarbij meer dan 70 Illanos, waaronder de Panglima besaar zelf sneuvelden, terwijl een vijftigtal hunner de vlugt namen in de uitgestrekte moerassen achter de bentings gelegen, 24 stukken geschut, 25 lillas en eene menigte van draagbare wapenen ens. vielen den onzen in handen. Het verlies aan onze zijde bedroeg 16 gekwetsten, waaronder twee officieren, de luitenants-ter-zee Scholten van Aschat en Tindal, die ligte wonden bekwamen. en van de hulptroepen (Boeginezen) 4 dooden en eenige gewonden.

Den 12den November kwam Z. M. stoomschip *Soembing* ter reede van Riouw terug, medebrengende de gekwetsten, waarvan 4 aan hunne wonden waren overleden, en voorts 17 gevangenen, waarna die bodem den volgenden dag naar Reteh terugkeerde, om, na de geheele slechting der bentings, te trachten. de nog gevlugte Illanos in handen te krygen of geheel te verdrijven.

AMBOINA. In den morgen van den 9den November, omstreeks half zes uren, deed zich alhier een ligte schok van aardbeving gevoelen, welke spoedig gevolgd werd door heviger schuddingen, die den geheelen voormiddag, bij korte tusschenpoozen, voortduurden. Enkele lands- en particuliere gebouwen zijn beschadigd.

Gedurende den namiddag en den nacht, werd geene beweging meer waargenomen, doch den volgenden dag deden zich weder enkele ligte schokken gevoelen.

De meeste schokken gingen, vergezeld van zwaar onderaardsch gedruisch uit de rigting van het suid-oosten, terwijl de beweging meer verticaal was. *(Jav. Court.)*

Bijvoegsel tot aan **OOSTPOST** *van den 29sten November* nº. 95.

Bij vonnis van den Raad van Justitie te Samarang werd P. D. . . . kok aan boord van het aldaar ter reede liggende schip *Koning en Vaderland* veroordeeld tot vier jaren gevangenisstraf, wegens het toebrengen van slagen aan den stuurman K. . . . welke knenzing hebben tengevolge gehad.

De veroordeelde diende daarop de navolgende memorie in aan het Hoog Geregtshof van Nederlandsch Indie, welke in *het Regt in Nederlandsch Indie* om hare kluchtigheid wordt medegedeeld.

„ *Hoog Edelgestrenge Heeren!*

„ Gepasseerde Woensdag 8 dagen ben ik hier door den raad van justitie gecondemneerd tot 4 jaren gevangenisstraf omdat ik stuurman K. . . . van de *Koning en Vaderland*, waar ik ook als kok aan boord was, geslagen heb.

„ Mijnheer de President heeft mij toen gezegd, dat ik 14 dagen tijd kreeg, om een memorie op te maken, hetzij om dat vonnis te ondersteunen of wel mijne bezwaren daartegen in te dienen als ik die had.

„ Ik heb er niets tegen om dat vonnis te ondersteunen voor zoo ver als de heeren mij vrijgesproken hebben van de beschuldiging dat ik stuurman K. . . . met opzet zou hebben willen vermoorden, — want er is ook geen haar op mijn hoofd dat er ooit om gedacht heeft, en om UE. de waarheid te zeggen weet ik niet hoe of mijnheer de fiscaal daarbij gekomen is, om mij daarvan te beschuldigen; — doch dat doet er niets toe, — wat ik eigenlijk zeggen wou, is dat ik magtig veel bezwaar er tegen heb, om hier nog vier jaar te zitten voor die ongelukkige drie tikken die ik stuurman K. . . . gegeven heb.

„Ik hoop niet dat de heeren van den raad het mij hier zullen kwalijk nemen, — maar ik moet UE. ronduit verklaren, dat hoe meer ik er over praktiseer hoe meer het mij voorkomt dat in dit bijzonder geval aan de billijkheid vrij wat is te kort gedaan. — Ik zeg dat volstrekt niet om de heeren van de raad hier te beleedigen, maar men kan het mij toch wel niet kwalijk nemen dat ik van mij afspreek zoo veel als ik kan.

„ Het doet mij plezier en ik ben er mijnheer de president en de andere heeren van de raad wel dankbaar voor, dat in het vonnis de zaken zijn verteld net zoo als ze gebeurd zijn; nu kan UE. ook beter over de zaak oordeelen, en mogt ik mij soms vergissen of wat vergeten wat misschien in mijn voordeel is, — dan hoop ik dat UE. wel zoo goed zult wezen om dat zelfs te merken.

„ Mijnheer de president is zoo goed geweest om een kopij te laten geven van het vonnis zonder eenige kosten, waarvoor ik ZWE. bij deze wel bedank en nu zal ik dan ook maar om kort te gaan niet de geheele historie vertellen: — maar alleenig uit het vonnis dat aanhalen waar bij het lezen mijne attentie op gevallen is.

„ Ik was ziek — in het vonnis zelfs staat, dat ik ten gevolge van ziekte belet werd mijn gewoon werk in de kombuis te doen.

„ Stuurman K. . . . heeft dit niet tegengesproken — hij kon het ook niet doen want het is de waarheid, doch hij heeft gezeid dat ik er niet over naar de wal hoefde te gaan, — dat ik aan boord wel kon genezen worden. — Om UE. de waarheid te zeggen, had ik niet veel krediet in de doctor en nog minder in de medecijnen die er aan boord zijn. De stuurman had goed praten, maar als we weer in zee gegaan waren en de doctor had mij slecht behandeld, — dan zat ik er toch maar mee opgescheept.

„Nu dan ik was ziek, — en vroeg stuurman K. . . . . of hij zoo goed wou wezen om de vlag te hyschen voor het oorlogschip, — dat ik mij door een doctor van de wal wou laten onderzoeken; — daar lag toch niets onbillijks in dat verzoek, — want pressant werk hadden we aan boord niet in die dagen, — maar denkt UE. dat hij mij antwoorden wou, — hij deed zijn mond niet open, — nu was mij dat al meer gebeurd, en een mensch kan lang geduld hebben en veel verdragen, — maar eindelijk loopt het dan toch de spuigaten uit en toen hij mij weer zoo stuursch behandelde en mij geen woord gunde net of ik een hond was, — toen begon mijn bloed te kooken en ik voelde wel dat ik mij niet inhouden kon.

„Daarom zeide ik nog tegen hem „stuurman K. . . . maak dat je wegkomt, anders zal ik je vermoorden".

„Maar met een had hij ook een paar flinke tikken weg met een end touw met een kogel er in, — dat ik voor tijdkorting bezig was te maken, omdat het altijd goed is een wapen bij zich te hebben als men naar de wal gaat, en vooral zoo een daar niets van in 't oog loopt. Ik zeg daar dat stuurman K. . . . . een paar flinke tikken weg had, — UE. moet U nu ook niet voorstellen dat die zoo heel hard aankwamen, — want de man is er geen oogenblik door verhinderd geworden om zijn gewoon werk te doen, — er zal dan ook op zijn hoogst een blaauw plekje zigtbaar geweest zijn. — Er staat in het vonnis van eene matige kneuzing, ik weet niet wat een matige kneuzing is, — doch dat weet ik wel dat het geene onmatige geweest is.

„Er staat in het vonnis nog dat ik met de stuurman in geene goede verstandhouding verkeerde, maar was dat nu juist mijn schuld, — dat wij niet met elkander overweg konden? — terwijl zoolang de kapitein aan boord was daar nooit moeite is voorgevallen en nu de kapitein aan de wal logeerde leefde de stuurman niet alleen met mij maar ook met andere schepelingen steeds in ongenoegen.

„Ik vind dat als ik dan al gecondemneerd had moeten worden, omdat ik schuldig ben aan het toebrengen van slagen die eene matige kneuzing hebben ten gevolge gehad, — er ten minste wel bij had mogen staan onder verschoonende omstandigheden. — Ik neem het de heeren van de Raad niet kwalijk dat ze dat niet gedaan hebben, — want ze weten dat zoo goed niet als ik, — hoe men soms aan boord kan gekoeijneerd worden door menschen die niet weten hoe ze zich houden moeten als ze eens voor eene enkele keer baas zijn.

„ 't Staat wel niet bij de uitspraak maar 't is wel mogelijk dat de heeren gedacht hebben toen ze bedachten wat straf of ze mij zouden geven, — 't is een matroos die een stuurman slaat en dat maakt het geval erger, — schoon ik van mijn leven nooit gehoord heb, dat dat er aan de wal wat toe doet, — maar dan hadden de heeren er ook wel een beetje op mogen letten, — dat voor een matroos voor wie de vrije lucht zijn lust en zijn leven is, de gevangenisstraf oneindig zwaarder drukt dan op iemand die toch gewoon is zijn tijd op een kantoor te versuffen. — De straf dient toch een beetje in verhouding te staan tot het misdrijf.

„Ik weet niet of ik het mag zeggen, — maar onlangs is hier te Samarang een heer voor de policie geweest die een vriend van hem in diens eigen huis niet met één maar met twee rottingen gerandseld heeft, — en die hebben ze gecondemneerd tot ƒ 25 boete, laat het met mij nu een beetje erger wezen want ik ontken niet dat ik niet goed gehandeld heb, — ik had mij moeten inhouden en niet slaan maar men is zijn drift niet altijd meester, — dan hadden dunkt mij de drie maanden die ik nu al zit mij heel goed voor straf kunnen dienen, want ik kan UE. zeer goed verzekeren dat ik nu al genoeg geleerd heb om mijn geheele leven nooit weer in zoo een geval te komen; — maar vier jaren! de grootste gaauwdief zou er bijna mee betaald kunnen worden.

„Het zal mij innig genoegen doen, — als UE. de zaak nog eens ernstig wilt overwegen dan twijfel ik niet of het zal voor mij nog wel een goede keer kunnen nemen.

„Ook hoop ik nog eindelijk dat UE. uit dit geschrijf wijs heb kunnen worden en het mij wel niet kwalijk zult willen nemen dat ik beter een portie stokvisch of erwtensoep weet klaar te maken, — dan een memorie, — die ik het toch voor mij niet ondienstig oordeelde met alle eerbied en hoogachting aan UE. in te dienen. Ik behoef er haast wel niet bij te zeggen dat ik UE. regt dankbaar zal wezen wanneer UE. het in billijkheid kunt goedvinden in deze de geringste straf toe te passen die op een misdaad staat als die welke ik heb begaan, namelijk het toebrengen van drie slagen die eene matige kneuzing hebben tengevolge gehad zonder bezwarende maar veeleer onder verligtende omstandigheden".

Het Hoog Geregtshof heeft de straf van P. D. . . . . verminderd tot op zes maanden gevangenis.

BRITSCH-INDIE.

De ex-koning van Delhi is in den ochtend van den 30sten October van Delhi naar Calcutta op reis gegaan om van daar naar de Kaap de Goede Hoop te worden gezonden.

Als vervanger van den Gouverneur van Singapore, Pinang en Malacca noemt men den kolonel Cavenagh, Maijor van Calcutta.

De verwacht wordende Proclamatie betreffende den overgang van Indie onder het onmiddellijk beheer van de kroon is eindelijk uitgevaardigd; dezelve luidt als volgt:

Algemeen Departement.

Bij dezen wordt bekend gemaakt dat de Koninklijke proclamatie die door Hare Majesteit de Koningin is gerigt aan de Prinsen, aan de overheden en aan het volk van Indie, op Maandag den eersten November zal worden afgelezen van de puije van 't stadhuis.

Bij deze gelegenheid worden alle hoofden van departementen, alle ambtenaren, alle officieren der land en zeemagt, die niet door hunnen dienspligt elders worden geroepen, de geestelijkheid en de vrederegters verzocht zich voor vijf ure des namiddags te doen vinden in de raadzaal ten stadhuize, ten einde aldaar den Gouverneur Generaal en de leden van het Gouvernement te ontmoeten.

Op last van den Gouverneur Ge neraal in Rade.

BOMBAY CASTLE, (w. g.) H. YOUNG.
29 *October* 1858. Eerste Gouvernements Secretaris.

Departement van Buitenlandsche zaken.
Allahabad 26 *October* 1858.

Dewijl de aanvaarding van het bestuur over het Britsch Indisch gebied door Hare Majesteit de Koningin, op maandag den eersten November aanstaande openlijk zal worden afgekondigd, zoo behaagt het den Gouverneur Generaal te bevelen dat op dien en den daaraan volgenden dag alle Gouvernementskantoren in Indie zullen zijn gesloten.

(w. g.) G. F. EDMONSTONE.
Secretaris van het Indisch Gouv. bij den
Gouverneur Generaal.
Op last van den Gouverneur in Rade.
(w. g.) H. YOUNG.
BOMBAY CASTLE. Eerste Gouvernements Secretaris.
29 *October* 1858.

ENGELAND.

De Atlantische kabel is nog niet hopeloos verloren. Wij vernemen van Amerika dat de Heer Henleij er in is geslaagd om tijdingen naar Newfoundland over te brengen, doch de zoo hoog geroemde Amerikaansche werktuigen konden geen verstaanbaar antwoord geven. — Dit doet de Amerikanen zeggen dat de kabel weder in orde is. Wij, voorzigtiger, bepalen ons tot te zeggen dat nog niet alle hoop verloren is. De Malta en Corfu Kabel die duizend mijlen lang is en op sommige plaatsen even diep ligt als de Atlantische, brengt geregeld achttien woorden per minuut over.

— Lord Stratford de Redcliffe zou, naar men zegt, op last van het Engelsche Gouvernement aan den Sultan van Turkije eene schadevergoeding hebben aangeboden voor het bombardement van Djedda, en zou het Engelsche Gouvernement ook voorslagen hebben gedaan om het eiland Perim voor honderd jaren van den Sultan te huren.

— Uit een officieel opgemaakten staat der zelfmoorden in Engeland, blijkt het volgende: Van 1852 tot 1856 hadden zich 5415 gevallen van zelfmoord in het vereenigd koningrijk voorgedaan, namelijk bij 3886 mannen en 1529 vrouwen. Door elkander gerekend hadden er dus jaarlijks ruim 1000 zelfmoorden plaats. Het grootste aantal, zijnde 1182, deed zich op in 1856. Vergiftigingen vooral door middel van arsenicum, opium en blaauwzuur spelen hierbij de hoofdrol. Slechts twee gevallen van gebruik der strychnine en een van kamfer vindt men daarbij vermeld. De meeste zelfmoorden hadden plaats door ophanging. Zelfverstikking door kolendamp deed zich in Engeland veel minder voor dan in Frankrijk. De meeste zelfmoordenaars waren menschen van tusschen de 35en 45 jaren: er komen in het overzigt ook 33 kinderen voor van 10 jaren en 14 personen van boven de 84 jaren oud.

FRANKRIJK.

— De beroemde Morphy heeft van de acht schaakpartijen, die tusschen hem en acht der voornaamste spelers te Parijs gelijktijdig gespeeld zijn, zes gewonnen, terwijl twee *remise* waren, zonder dat eerstgenoemde een schaakbord voor zich had of het spel zijner tegenpartijen zag. Men begon ten 12½ ure 's namiddags en eerst ten 10 ure 's avonds was de laatste partij geëindigd, terwijl de heer Morphy in al dien tijd niets genuttigd had, zelfs geen teug water, en zonder eene enkele syllabe te doen hooren dan het woordje *Schaak*, wanneer het spel dit vereischte. Eene buitengewoon groote menigte was in het *Café de la Regence* getuige van den strijd, en nadat deze geëindigd was, barstte men in daverende toejuichingen los, waarbij zich voegde het gejuich der nieuwsgierigen, die in de straat geschaard het einde van de worsteling afwachtten. De heer Morphy is ten tien ure in triomf geleid naar het *Palais Royal* tot aan de woning van den restaurateur Véfour, waar hem een voortreffelijk diner werd aangeboden, waaraan hij dan ook groote behoefte had.

Het is nagenoeg zeker, dat de beroemde schaakspeler Heydebrandt de la Lasa, ex-raadsheer van Zweden, en onlangs benoemd tot gezant te Rio Janeiro, weldra te Parijs zal komen om den handschoen op te vatten, dien de heer Morphy aan alle meesters in het schaakspel heeft toegeworpen.

OOSTENRIJK.

— Een kapitein van een handelsvaartuig, door een storm beloopen, zocht een toevlugt in de haven van Procida en liet aldaar het anker vallen. Het anker viel echter op den onderzeeschen telegraafdraad en raakte daarin zoo verward, dat het bij het ophalen den kabel mede naar boven trok. Om nu het anker los te maken, liet de kapitein onmiddelijk de bijl halen en hakte daarmede den draad aan stuk.

— Te Zara heeft, in den morgen van den 8sten September bij het repareren van den telegraafdraad, een ongeluk plaats gehad. Tengevolge van een hevigen rukwind waren namelijk twee telegraafpalen nabij een der forten uit den grond geslingerd, zonder dat evenwel de draad of de isolering gebroken was. Een der wachters riep daarom, zoodra het weder eenigzins begon te bedaren, drie kanonniers te hulp, om de palen zoo spoedig mogelijk overeind te zetten, ten einde alle verdere beschadiging te voorkomen. Naauwelijks hadden de manschappen daarbij den draad in handen genomen, of er sprongen vonken uit, terwijl allen op hetzelfde oogenblik ligte schokken gevoelden. In het eerts werd daarop weinig acht geslagen, doch op eens lieten twee hunner, die den draad stevig vasthielden, een pijnlijken kreet hooren; de een sloeg achterover en poogde wel terstond weder op staan, doch tuimelde daarbij op nieuw in het rond en stortte levenloos neder, terwijl zijn kameraad bewusteloos nederviel. Een derde persoon, dien de eerste onder het vallen slechts vlugtig bij het schouderblad aanraakte, viel te gelijk met een luiden schreeuw voorover; hij klaagde over hevige hoofdpijn en suizing in de ooren, terwijl zijn gezigt vrij beneveld was en de plek op den schouder zich als eene hevige brandwonde vertoonde. De beide anderen hadden hunne vingers zoo goed als verbrand, en de overlevende, die slechts langzaam van zijne bedwelming bekwam, klaagde dat hij door het geheele bovenlijf en vooral op den schedel eene pijnlijke drukking gevoelde. Het bleek later, dat het geheele ongeval was veroorzaakt door een bliksemstraal die in het telegrafisch bureau te Gospitz een afleider in stukken had geslagen en daarop langs den draad een uitweg naar het station te Zara had gevonden.

DE KOMEET VAN DONATI.

De komeet van Donati, die in de maand October, in Europa ongeveer drie weken voor het bloote oog zigtbaar was, heeft veler oogen tot zich getrokken. Zij is dit ook allezins waardig want zelden gebeurt het, dat eene komeet zich zoo helder voor het oog vertoont als deze, en hoogst waarschijnlijk zullen er jaren verloopen eer er weder eene komeet zoo luistervol zigtbaar zal zijn. Hoewel er toch ieder jaar eenige ontdekt worden en deze ook reeds de vijfde is van dit jaar, zoo zijn zij echter meestal slechts voor het gewapend oog zigtbaar. Volgens Humboldt zag men in de 16de eeuw 23 voor het oog zigtbare kometen, in de 17de eeuw 12, terwijl men er in de 18de eeuw slechts 8 opmerkte. De tegenwoordige eeuw, die nu ruim half verloopen is, heeft er met de nu zigtbare reeds 10 opgeleverd

en belooft dus in dit opzigt gunstiger te zijn dan de vorigen. Onder de laatste waren die van 1807, 1811, 1819, 1828, 1835 en 1843. Die van 1811 muntte vooral uit door hare helderheid, en met deze schijnt het ons, naar de beschrijving en afbeeldingen er van, dat de thans zigtbare komeet, die door Donati, te Florence, den 2den Junij ll. het eerst is gezien, het meeste overeenkomt.

De kometen bestaan gewoonlijk uit drie deelen: he *hoofd*, de *kern* en de *staart*. Het hoofd, dat nooit bij eene komeet ontbreekt, is bij deze bijzonder fraai gevormd. Het is een dunne nevel, niet zoo helder als de staart en die zich rondom de kern in een volkomen cirkel uitbreidt. Het is, alsof het lichtende haren zijn, die zich naar alle kanten uitbreiden. Daar de kometen dikwijls geen kern hebben, maar alleen uit een lichtenden nevel bestaan, zoo is het merkwaardig, dat zij bij deze niet alleen bestaat, maar ook volkomen rond is even als eene planeetschijf. De staart heeft in den korten tijd van hare zigtbaarheid reeds groote veranderingen ondergaan. Hij is zoowel in de lengte als in de breedte toegenomen. Hij gelijkt op een digtgevouwen waaijer, die aan de eene zijde eenigzins omgebogen is. Opmerkelijk is het, dat de voor ons westelijke zijde zoo bijzonder scherp is begrensd, terwijl de andere zijde meer flaauw uitloopt. Zijne lengte beloopt reeds eenige graden en strekt zich duidelijk tot meer dan 12° uit, maar is, daar hij zich allengs verliest, wel niet met juistheid te bepalen. Door den staart heen waren voor en na kleine sterren zigtbaar.

Wanneer men de lichtsterkte der komeet op den dag harer ontdekking = 1 stelt, dan is de toeneming der lichtsterkte volgens Heis aldus:

Op	den	20sten Augustus	=	6,5,
"	"	28sten "	=	10.2,
"	"	5den September	=	17.4,
"	"	13den "	=	32.5,
"	"	21sten "	=	67.0,
"	"	29sten "	=	136.

De lichtsterkte van de komeet was alzoo in den avond van den 13sten September tweemaal sterker dan eene week geleden.

Sommigen zullen zich de groote komeet, die zich in de laatste maanden van 1811 vertoonde, nog wel herinneren. Ook deze had eene scherpe begrensde kern, die door een lichtenden nevel was omgeven, en een gebogen staart even als deze. Bij de komeet van 1819 heeft men geen kern opgemerkt. Die van *Halleij*, die in 1835 zigtbaar was, vertoonde slechts een kleine kern, meer als een ontvouwde waaijer gevormd, en was niet zoo helder als de nu zigtbare komeet. De staart der komeet van 1843 strekte zich veel verder uit, doch is door weinigen gezien, omdat deze komeet slechts korten tijd alleen in de avondschemering zigtbaar was. Weinigen alzoo zullen zich eene meer heldere komeet kunnen herinneren en misschien zal niemand van het nu levende geslacht zich in den aanblik van eene meer schoone komeet mogen verlustigen, dan die, welke onzen sterrenhemel nu tot luister verstrekt.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerders.*	*Van*
Nov. 24	Nederl. Ind.	Hawiel Hair.	Sech Sehan bin Said Baoesoean.	Batavia.
" —	" "	Bella.	Jono.	Pasoeroean
" —	Nederlandsche	Henriette Gerardina Susanna.	A. Sissingh.	Batavia.
" —	Nederl Ind.	Joedoel Barie.	Sech Abd. bin Jaffar bin Mahris.	Cheribon.
" —	Balische	Pinang.	Ong Kaij.	Balie Badong.
" 25	Engelsche	Sijdneij.	J. Grant.	Batavia.
" 26	"	Princess.	G. Sargeant.	Manilla.
" 27	Nederl. Ind.	Dennok Bintang Beraleh.	Mohamat Jaheer.	Grissee.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum	*Vlag*	*Namen der Schepen*	*Gezagvoerders*	*Naar*
Nov. 24	Nederlandsche	Louisa.	P. F. A. Autusch.	Nederland.
" —	Nederl Ind.	Dennok Bientang Toedjoe.	Tan Bien Sing.	Riouw.
" —	" "	Henriette.	S. Robinson.	Timor Delie over Makasser.
" —	" "	Stoomschip Menado.	A. Couteron.	Batavia via Samarang.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	*Namen der Schepen*	*Gezagvoerders*	*Bestemming*	*Agenten*
Nederlandsche	Stad Schiedam.	T. Wulp.	Onbepaald.	Fraser Eaton & Co.
"	Beatrix.	Van der Wijck.	"	" " " "
"	Louise Jacoba Johanna.	Baumgarten.	In Reparatie.	" " " "
"	Walvisch.	Schut.	Nederland.	" " " "
"	Elisabeth.	Veenstra.	Onbepaald.	" " " "
"	Drie Vrienden.	L. P. Andersson.	"	" " " "
Engelsche	Sijdney.	Grant.	In lossing.	" " " "
"	Lismoijne.	Dempster.	Onbepaald.	" " " "
Nederlandsche	Henriette Gerardina Susanna.	Sissingh.	Nederland.	" " " "
"	Christina Agatha.	W. L. Esink.	"	" " " "
Fransche	Le Prophète.	Guérin.	Frankrijk.	" " " "
Nederlandsche	Admiraal van Kinsbergen.	Van de Putte,	Nederland.	" " " "
Nederlandsche	Johannes Albertus.	J. C. Londt.	Onbepaald.	B. J. van Eck & Co.
Pruissische	Ida Mathilda.	Gronow.	Amsterdam.	" " " " " "
Nederlandsche	Stad Nijmegen.	H. P. Cruijs.	Onbepaald	" " " " " "
Nederlandsche	Jacob.	Börger.	"	Wm. Mathieu & Co.
Nederlandsche	Jan Schouten.	Coening Meijer.	"	Schimmelpenninck & Co.
"	Zaanstroom.	Schaap.	"	" " "
"	Phoenix.	Johanssen.	Nederland.	" " "
"	Ocean.	Poestkoka.	"	" " "
"	Jupiter.	Moll.	Macassar.	" " "
"	Oost India Pakket	Postma.	Nederland.	" " "
"	Catharina Wilhelmina.	Popken.	"	Ruyl Cramer & Co.
"	Laurens Koster.	Koenen.	"	" " " "
"	Everdina Elisabeth.	Tonjes.	"	" " " "
"	Henriette.	Portengen.	"	" " " "
"	Jonge Jan.	Pheiffer	In Reparatie.	J. F. van Leeuwen & Co.
"	Delftshaven.	Schaap qq.	Onbepaald.	B. Kopersmit & Co.
Nederl. Ind.	Stoomschip Macasser.	Smith.	Onbepaald.	" " " "
" "	" Ambon.	Hugenholtz.	"	" " " "
Nederlandsche	Jan van Hoorn.	B. Moles.	Nederland.	" " " "
"	Louise.	P. Buijs Jr.	—	" " " "
Engelsche	Anne Forster.	Clarke.	Engeland.	McMillan Marten & Co.
"	Monsoon.	Hare.	Nederland.	" " " "
Nederlandsche	Louise Antoinette.	McKenzie.	Onbepaald.	Adam & Co.
Engelsche	Henri Winch.	Cottam.	China.	" " "
"	Sophia Fraser.	Wilson.	Singapore.	" " "
Ned. Ind.	Fearnot.	McKenzie.	Onbepaald.	" " "
Engelsche	Scotch Lassie.	Crawfurd.	"	" " "
Nederl. Ind.	Carolina Sophia.	Van der Beek.	"	" " "
Deensche	Maria Christina.	Voss.	Amsterdam.	P. Kervel & Co.

Aangekomen Passagiers.

Met de Ned. bark *Henriette Gerardina Susanna*, de heer C. Le Comte.

Vertrokken Passagiers.

Met de Ned. brik *Louisa*, drie gepasporteerde militairen. — Met het Ned. Ind. stoomschip *Menado*, de heeren W. van Raalten, Vathour, de Groot, J. A. Johan, H. Boeken en H. Schmidt Weijmans Z. M. troepen en bannelingen.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Z. M. wachtschip Batavia; de stoomschepen Medusa, Samarang en schroefkorvet Prinses Amalia; de schepen Zaanstroom, Catharina Wilhelmina, Djoedool Moebarak, de Stad Schiedam, Phoenix, Oceaan, Oost India Pakket, de Walvisch, Alfulck, Le Prophete, Admiraal van Kinsbergen, Louise, Prins Frederik der Nederlanden Maria Christina en Princess; de stoomschepen Makasser en Ambon; de barken Fathal Ma-ān, Saijan Maskoer, Henry Winch, Jan Schouten, Laurens Coster, Jacob, Beatrix, Salma, Drie Vrienden. Delftshaven, Louise Antoinette, Louisa Jacoba Johanna, Everdina Elisabeth, Elizabeth, El Masshoor, Jan van Hoorn, Fathool Joesoer, Kattroon Nieda, Jonge Jan, Ida Mathilde, Henriette, Adolf van Nassau, Antoinette, de stad Nijmegen, Carolina Sophia, Zein, L' Amitié, Christina Agatha, Henriette Gerardina Susanna, Joedool Barie, Sijdneij en Dennok Bintang Beralen; de brikken Sophia Fraser, Sophia, Johannes Albertus, Riegil Gair, L' Esperance Soedoel Barie, en Hawiel Hair; de schoeners Sarie Tengaroong, Hoseeng, Fearnot, Almok Tasam, Komeij, Jupiter, Bientang Tjaigoan, Berkatool Adjelan, So Ookdin, Bella en Pinang; de kotters Klara en Krabbe.

SUMANAP.

AANGEKOMEN.

1 November. De Ned. bark *Jeannette*, gezagv. T. Visser, van Batavia, den 27 October.

VERTROKKEN.

19 November. Het Ned. Ind. schip *Fathoel Moebarak*, gezagv. Said Sech bin Hoessin Asegaf, naar Samarang.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

De brik Machmoedie; de schoeners Sumanap, Machmoedie en Sophia; de bark Jeannette.

Aan- en Uitvoer te Soerabaija van den 25sten tot en met den 31sten November 1858.

AANVOER.

Van Batavia per de Ned. Ind. brik *Hawil Haer*, gezagv. Sech Sehan Baoesier, agent Gezagvoerder.

29 kisten manufacturen, 140 vaatjes wit-lood, 45 kistjes zeep, W. W. Cook & Co; 2 vaten ijzerwerk, 1 kist katoenen-goederen, J. F. van Leeuwen & Co; 100 kistjes cognac, 30 vaten meel, W. Mathieu & Co; 5 kisten eau de cologne, 7 manden aardewerk, Gebr. van Delden; 10 kisten sigaren, 70 picols bengal zope, 6 picols saffloer, Thomas; 7 balen manufacturen, 19 kisten sigaren, Fraser Eaton & Co; 20 kisten manufacturen, 1 wagen en 1 bendij, 200 picols plaatijzer, 30 pakken touwwerk, Order; 8460 stuks vloersteenen, 18 collies manufacturen, koopmanschappen en kleinigheden; diverse personen.

Van Balie per de Ned. Ind. schoener *Pinang*, gezagv. Ong Kaij, agent Gezagvoerder.

182 picols klapper-olie, 15 picols dendeng, 25 picols koffij, 41 pakken tabak en kleinigheden, Tan Bindjang.

Van Batavia per de Ned. Ind. bark *Soedul Barie*, gezagv. Said Abdulla bin Salim bin Aboebakar, agent Gezagvoerder,

2 balen manufacturen, Fraser Eaton & Co; 5 kisten naaigaren Mc Millan Marten & Co; 1 vat monsters aardewerk, Schimmelpenninck & Co; 1 kistje photographie-toestel, B. J. van Eck & Co; 3 kisten en balen manufacturen, 25 vaatjes lood-wit, 10 vaatjes menie, J. F. van Leeuwen & Co; 1 kistje kramerijen, E. Fuhri & Co; 25 kistjes gember, Geb. van Delden; 4 kisten manufacturen, 1 kist piano, 3 collies glaswerk en lampen, Adam & Co; 4 kisten manufacturen, W. W. Cook & Co; 13 kisten manufacturen, 1 kist regaal, 1 kist kramerijen, 2 wip-stoelen, Order; 4 kisten ruwe zijde, 4 kisten manufacturen, 2360 stuks kadjangmatten, diverse personen.

Van Batavia per het Nederl. schip *Henriette Gerardina Susanna*, gezagv. A. Sissingh, agenten Fraser Eaton & Co.

12 kisten manufacturen, 230 vaatjes boter, 44 vaatjes spijkers, 42 kisten bladkoper, 1 kist sigaren, 1 monsterpakje, 26 collies ijzer, glaswerk en koopmanschappen, Schimmelpenninck & Co; 40 kisten en balen manufacturen, 11 collies monsters en koopmanschappen, P. Kervel & Co; 1 kist diversen, A. Duijshart; 75 kisten koopmanschappen, 112 vaten bier, 1 kist regaal, Geb. van Delden; 17 kisten aardewerk, Karthaus en Melchers; 23 kisten koopmanschappen, 1 kist manufacturen, Anemaet en Co; 3 kisten kinder speelgoed, 4 kisten diversen, van der Linden; 6 kisten eau de cologne, 1 kist zijden manufacturen, B. J. van Eck en Co; 5 collies koopmanschappen R. Scherius; 1 blik diversen, J. Cijfveer; 1 doos diversen, J Kroll; 23 collies ijzerwerk, 1 kist zilverwerk, 14 vaten bier, 7 kisten en vaten wijn, 1 kist manufacturen, Adam en Co; 4 vaatjes boter, 1 kist anchovisch, van der Dungen; 68 kisten roode wijn, 1 kist gouden horologie. Modderman; 24 wagen assen, 95 collies koopmanschappen, L. G. van Lakerveld en Co; 49 collies diversen, Martens en Co; 4 manden bier, P. L. Onnen; 1 kistje regaal, van Tijen; 1 kistje wolle-manufacturen, P. L. Onnen; 1 kist 1 rijtuig, Vriesman; 1 kist diverse goederen, M. Sandman; 1 kist boeken, C. Rose; 20 vaatjes boter, 1 kist regaal, Fraser Eaton en Co; 31 manden en kisten wijn, 10 kisten water 1 kistje gez. ribben, van Lawick; 14 manden en kisten wijn, 12 vaatjes boter, 2 kisten azijn en gez. ribben, Sandenbergh Mathiessen; 4 kisten diversen, W. Sand; 8 kisten manufacturen, porcelein en aardewerk, de Sturler en Fagnotti; 25 vaatjes boter, 3 kistjes kaas, 1 kistje hammen, 1 kistje boeken, B. Wardenaar; 17 kisten diversen provisien, Ruyl Cramer en Co; 1 kist koopmanschappen, P. Broekman; 1 kist koopmanschappen, 5/8 vaatjes boter, Hoffmann; 4 kisten manufacturen en porcelein, H. Kiel; 2 kisten piano, F. van Delden; 1 kist boeken E. Fuhri en Co; 45 kisten provisien, J. F. van Leeuwen en Co; 8 collies glaswerk en koopmanschappen, C. Rosemeier; 100 vaatjes boter, 36 hammen, 1 kist manufacturen, 2 kisten toilet spiegel, 11 kisten provisien, M. E. Hammelburg; 1 kist regaal, 61 kisten koopmanschappen, 6 kisten manufacturen, 30 vaatjes boter, 66 kisten en vaten dranken en kleinigheden, Order.

Van Batavia per het Engelsche schip *Sydneij*, gezagv. Grant, agenten Fraser Eaton en Co.

20 manden aardewerk, 11 vaten verf, 47 kisten wijn, Adam en Co; 30 collies zwavelzuur, Schimmelpenninck en Co; 20 manden aardewerk, Mc Millan Marten en Co; 112 collies machinerien, Curtis; 4 collies diversen, Fraser Eaton en Co; 2547 collies machinerien, 100 tonnen ballast ijzer, 160 tonnen steenkolen, 17 suikerpannen, Major Matzen en Co.

Van China per het Engelsche. schip *Lismoijne*, gezagv. Dempster, agenten Fraser Eaton en Co.

450 pakken thee, 50 kisten klappertjes. 114 pakken chin. papier, 219 pakken chin. wortels, 100 picols aluin, 28 collies zijden-goederen, visch,-olie en koopmanschappen, Oeij Boen Gean.

UITVOER.

Naar Batavia en Samarang per de Ned. Ind. stoomboot *Menado*, gezagv. Couteron.

6 kisten jav. sigaren, Kingdom; 1 baal twills, 2 kisten knoopen, 1 kist bat. doeken, W. W. Cook en Co; 1 pakje monsters, 8 balen werk, 5 pakk. breekijzer, 10 kisten lijnwaden, Fraser Eaton en Co; 9 coll. regalen, B. Kopersmit en Co.

Naar Nederland per het Engelsche. schip *Broomidoor*, gezagv. P. Blijth. 10,224 42/100 picols suiker, 136 29/100 pic. rotting, Fraser Eaton en Co.

Naar Falmouth per het Zweedsche schip *Carin Cecilia*, gezagv. H. D. B. Bergstrom.

294 picols rotting, 6982 picols rijst, 50 leggers arak, P. Kervel en Co.

Marktprijzen.

SUIKER No. 16 per picol *f* 18.—

KOFFIJ *f* 30.—

RIJST (CARGA) per kojang. *f* 105 à *f* 115.—

Id. (WITTE) " " *f* 135 à *f* 150.—

KOEHUIDEN per 100 st. *f* 200 à *f* 300.—

ARAK per legger. *f* 50.—

OLIE (KLAPPER)

OLIE (KATJANG).

KADJANG MATTEN.

ROTTING *f* 8 à *f* 9.—

WISSELKOERS Pari.

De inteekening in Nederland kan geschieden bij M. WIJT & Z. te *Rotterdam*, bij L. VAN BAKKENES & Co te *Amsterdam* en W. J. VAN HAREN NOMAN te *Leiden*.

GEDRUKT BIJ E. FUHRI & CO TE SOERABAYA.